

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

16. července 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Celní unie – Celní kodex Společenství – Nařízení (EHS) č. 2913/92 –
Kontrola zboží – Žádost o přezkum celního prohlášení – Kontrola po propuštění zboží“

Ve věci C-496/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (regionální daňová komise v Kampánii – pobočka v Salernu, Itálie) ze dne 29. září 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 25. června 2019, v řízení

Antonio Capaldo SpA

proti

Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení L. S. Rossi, předsedkyně senátu, J. Malenovský a N. Wahl (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Antonio Capaldo SpA P. Giordanem a R. Salzanem, avvocati, jakož i D. De Rosou,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s G. Albenziem, avvocato dello Stato,
- za Evropskou komisi F. Clotuche-Duvieusart, M. Salykovou a C. Sjödin, jako zmocněnkyněmi,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: italština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 78 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. 1992, L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307, dále jen „celní kodex“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporů vedených mezi společnostmi Antonio Capaldo SpA a Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno (Úřad pro cla a monopoly – celní úřad v Salernu, Itálie) (dále jen „celní úřad“) ve věci přezkoumání celních prohlášení uvedené společnosti.

Právní rámec

- 3 Článek 62 celního kodexu stanoví:

„1. Písemné celní prohlášení musí být podáno na tiskopise odpovídajícím úřednímu vzoru předepsanému pro tento účel. Musí být podepsáno a obsahovat veškeré náležitosti nezbytné pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení.

2. K celnímu prohlášení musí být připojeny všechny doklady, jejichž předložení je nezbytné pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení.“

- 4 Článek 65 tohoto kodexu uvádí:

„Deklarantovi může být na jeho žádost povoleno, aby opravil jeden nebo více údajů uvedených v přijatém celním prohlášení. Opravou však nesmí být rozšířena působnost celního prohlášení na jiné zboží než na zboží, které v něm bylo původně uvedeno.

Oprava celního prohlášení však není povolena, jestliže o její provedení deklarant požádá poté, co celní orgány

- a) oznámí deklarantovi, že provedou kontrolu zboží, nebo
- b) zjistí nesprávnost uvedených údajů nebo
- c) propustí zboží.“

- 5 Článek 78 uvedeného kodexu stanoví:

„1. Po propuštění zboží mohou celní orgány z úřední povinnosti nebo na žádost deklaranta celní prohlášení přezkoumat.

2. Po propuštění zboží mohou celní orgány kontrolovat obchodní doklady a jiné údaje vztahující se k dovozním nebo vývozním operacím se zbožím nebo k následným obchodním operacím s tímž zbožím s cílem ujistit se o správnosti údajů obsažených v celním prohlášení. Kontrolu lze provést u deklaranta nebo jiné osoby, která se přímo nebo nepřímo obchodně podílí na uvedených operacích, nebo jiné osoby, která má v držení zmíněné doklady a údaje pro obchodní účely. Celní orgány mohou rovněž kontrolovat zboží, pokud ještě může být předloženo.

3. Nasvědčují-li výsledky kontroly celního prohlášení nebo kontroly po propuštění zboží, že předpisy upravující daný celní režim byly použity na základě nesprávných nebo neúplných údajů, přijmou celní orgány v souladu s případnými právními předpisy opatření nezbytná k nápravě, přičemž vezmou v úvahu nové skutečnosti, které mají k dispozici.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 6 V průběhu roku 2011 dovezla žalobkyně v původním řízení z Číny zahradní altánky, z nichž některé měly železnou konstrukci a jiné hliníkovou konstrukci. Deklarovala je pod kódem celního sazebníku 6306 12 00 00, který pro dotčené zboží stanoví celní sazbu ve výši 12 %. Pod stejným kódem celního sazebníku uskutečnila další dovozy.
- 7 V návaznosti na interní audit provedený celní poradenskou společností nicméně žalobkyně v původním řízení dospěla k závěru, že kód celního sazebníku přidělený těmto zahradním altánkům nebyl správný. Podle ní měly být zahradní altánky s železnou konstrukcí zařazeny pod kód celního sazebníku 7308 90 99 00, který stanoví nulovou celní sazbu, a altánky s hliníkovou konstrukcí pod kód celního sazebníku 7610 90 99 00, který stanoví celní sazbu ve výši 6 %.
- 8 Žalobkyně v původním řízení proto podala k celnímu úřadu dvě žádosti, kterými se snažila dosáhnout jednak změny svých celních prohlášení, a jednak vrácení částek, které by podle jejího názoru nebyla povinna zaplatit jako clo a daň z přidané hodnoty, pokud by byl použit kód celního sazebníku, který navrhuje. Celní úřad tyto žádosti zamítl.
- 9 Žalobkyně v původním řízení napadla rozhodnutí, kterými byly uvedené žádosti zamítnuty, u Commissione tributaria provinciale di Salerno (provinční daňová komise v Salernu, Itálie). Před tímto soudem celní úřad odůvodnil zamítnutí těchto žádostí tvrzením, že nebyl povinný vyhovět žádosti o přezkum, která mu byla předložena, a že použitá sazební položka byla správná. Pokud jde o žádost o přezkum, zdůraznil, že dovoz stejného druhu byl předmětem fyzické kontroly a tato kontrola nebyla zpochybněna celním deklarantem zastupujícím žalobkyni v původním řízení.
- 10 Rozhodnutím ze dne 25. února 2015 Commissione tributaria provinciale di Salerno (provinční daňová komise v Salernu) zamítl žalobu, která k ní byla podána, přičemž v podstatě zopakovala argumenty celního úřadu. Žalobkyně v původním řízení podala proti tomuto rozhodnutí odvolání ke Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (regionální daňová komise v Kampánii – pobočka v Salernu, Itálie).
- 11 Kromě toho je žalobkyně v původním řízení účastníkem řízení ve dvou dalších samostatných sporech, v nichž bylo rovněž podáno odvolání k posledně uvedenému soudu. Žalobkyně v původním řízení tak zaprvé podala odvolání proti rozhodnutí ze dne 26. února 2015, které se týká podobného sporu a kterým Commissione tributaria provinciale di Salerno (provinční daňová komise v Salernu) obdobně zamítl její žalobu. Zadruhé v podobném případě podal odvolání celní úřad proti rozhodnutí ze dne 15. června 2015, kterým tento posledně uvedený soud, v jiném složení, naopak vyhověl žalobě, kterou podala žalobkyně v původním řízení.
- 12 Předkládající soud se rozhodl spojit tyto tři věci za účelem vydání jediného rozhodnutí.
- 13 Za těchto podmínek se Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (regionální daňová komise v Kampánii – pobočka v Salernu, Itálie) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání fyzická kontrola zboží provedená při jeho dovozu zahájení řízení o přezkumu celního výměru podle článku 78 [celního kodexu]?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 14 Italská vláda tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřijatelná. Zprv tvrdí, že položená otázka není relevantní pro řešení sporů v původním řízení. Předkládající soud se totiž mylně domníval, že celní úřad nezahájil řízení o přezkumu. Ve skutečnosti tento úřad toto řízení zahájil a dospěl k závěru v neprospěch žalobkyně v původním řízení, aniž konstatoval, že fyzická kontrola zboží sama o sobě umožňuje vyloučit přezkum učiněných prohlášení.
- 15 Z druhé tento soud porušil svoje povinnosti tím, že nesplnil svoji povinnost předem ověřit, zda celní úřad správně uplatnil svoji posuzovací pravomoc v rámci řízení o přezkumu celních prohlášení.
- 16 Podle ustálené judikatury Soudního dvora přísluší pouze vnitrostátnímu soudu, kterému byl spor předložen a který musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání svého rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu nebo platnosti normy unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout. Z toho vyplývá, že se na otázky položené vnitrostátními soudy vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí ze strany Soudního dvora rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, je-li zřejmé, že žádaný výklad nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na uvedené otázky (rozsudky ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, body 24 a 25; ze dne 2. října 2018, Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, bod 45, jakož i ze dne 19. prosince 2019, Dobersberger, C 16/18, EU:C:2019:1110, body 18 a 19).
- 17 V projednávaném případě se položená otázka týká souladu rozhodnutí přijatých příslušnými vnitrostátními celními orgány s článkem 78 celního kodexu. Za těchto podmínek není zřejmé, že by žádaný výklad neměl žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení. Domněnka relevance, která se vztahuje na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, tudíž není vyvrácena námitkami vznesenými italskou vládou, které v podstatě spočívají ve zpochybnění jednak skutkového rámce, který předkládající soud vymezil v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřisluší Soudnímu dvoru ověřovat, a jednak legality předkládacího rozhodnutí, jejíž posuzování Soudnímu dvoru rovněž nepřisluší.
- 18 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je proto přípustná.

K předběžné otázce

- 19 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda článek 78 celního kodexu musí být vykládán v tom smyslu, že brání případnému přezkumu celního prohlášení, pokud bylo dotyčné zboží při předchozím dovozu bez námitek podrobeno fyzické kontrole potvrzující jeho sazební zařazení.
- 20 Zprv je třeba zdůraznit, že znění článku 78 celního kodexu nijak neomezuje celní orgány v tom, aby zopakovaly přezkum či kontrolu provedenou po propuštění zboží ve smyslu odstavců 1 a 2 tohoto článku ani v tom, aby přijaly opatření nezbytná k nápravě podle odstavce 3 uvedeného článku.
- 21 Z druhé, jak samotný účel celního kodexu, kterým je jak zajištění správného uplatňování jím stanovených platebních povinností, tak specifická logika článku 78 tohoto kodexu, která spočívá v přizpůsobení celního řízení skutečné situaci, kdy jsou opraveny věcné chyby a opomenutí, jakož i pochybení ve výkladu použitelného práva, brání tomu, aby byl uvedený článek vykládán v tom smyslu, že obecně vylučuje, aby celní orgány přezkoumaly či jinak zkontrolovaly celní prohlášení po propuštění zboží a zjednaly případně nápravu (rozsudek ze dne 10. prosince 2015, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, bod 26 a citovaná judikatura).

- 22 Na rozdíl od opravy stanovené v článku 65 celního kodexu, kterou provádí jednostranně deklarant před propuštěním zboží, se přezkum provádí po propuštění zboží, čímž se odůvodňuje, že celní orgány disponují určitým prostorem pro uvážení, pokud jde o možnost, zda bude požadovaný přezkum proveden, či nikoli (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. října 2005, C-468/03, Overland Footwear, EU:C:2005:624, bod 66).
- 23 Nic to však nemění na tom, že tento prostor pro uvážení je ohraničen.
- 24 Zaprvé, pokud byla podána žádost o přezkum, celní orgány jsou povinny posoudit otázku, zda je třeba tento přezkum provést, či nikoliv, přičemž musí zejména zohlednit, zda je prakticky možné posoudit opodstatněnost této žádosti, a po skončení tohoto přezkumu musí s výhradou soudního přezkumu žádost deklaranta buď zamítnout rozhodnutím s odůvodněním, nebo provést přezkum, o který bylo požádáno (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. října 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, body 46 až 52).
- 25 Dále, pokud z ověření, které provedou, vyplyne, že předpisy upravující dotčený celní režim byly použity na základě nesprávných nebo neúplných údajů, musí celní orgány v souladu s čl. 78 odst. 3 celního kodexu přijmout opatření nezbytná k nápravě, přičemž vezmou v úvahu nové skutečnosti, které mají k dispozici (rozsudek ze dne 10. prosince 2015, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, bod 24 a citovaná judikatura).
- 26 V této souvislosti je třeba zdůraznit, že pojmy „nesprávné nebo neúplné údaje“, které jsou uvedeny v čl. 78 odst. 3, musí být vykládány v tom smyslu, že zahrnují jak věcné chyby a opomenutí, tak i pochybení ve výkladu použitelného práva (rozsudky ze dne 20. října 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, bod 63 a ze dne 10. července 2019, CEVA Freight Holland, C-249/18, EU:C:2019:587, bod 32). V důsledku toho celní orgány nemohou, aniž by pominuly účel článku 78 celního kodexu, zamítnout žádost o přezkum pouze z toho důvodu, že dovozce nezpochybil předchozí kontrolu.
- 27 Konečně, pokud dovozní clo zaplacené deklarantem převyšuje clo, které bylo dlužné ze zákona v okamžiku jeho uhrazení, je jediným možným opatřením k nápravě pouze vrácení přeplatku (rozsudek ze dne 20. října 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, bod 53).
- 28 Z výše uvedených úvah vyplývá, že fyzická kontrola zboží provedená při jeho dovozu nemůže sama o sobě bránit zahájení řízení o přezkumu celního výměru podle článku 78 celního kodexu.
- 29 Na položenou otázku je třeba odpovědět, že článek 78 celního kodexu musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání zahájení řízení o přezkumu celního prohlášení, který stanoví, a to i tehdy, pokud dotyčné zboží bylo při předchozím dovozu bez námitek podrobeno fyzické kontrole potvrzující jeho sazební zařazení.

K nákladům řízení

- 30 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

Článek 78 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání zahájení řízení o přezkumu celního prohlášení, který stanoví, a to i tehdy, pokud dotyčné zboží bylo při předchozím dovozu bez námitek podrobena fyzické kontrole potvrzující jeho sazební zařazení.

Podpisy.